

گفت وگو با کاظم خراسانی، هنرمند نقاشی خط و گرافيست، به مناسبت نمايش آثارش در نمايشگاهی در دوحه قطر

نقاشی خط؛ زبان بین‌المللی

شکيبا افخمی راد

کاظم خراسانی از هنرمندان شناخته‌شده مشهدي که در حوزه نقاشی خط فعالیت می‌کند. این روزها آثارش در کنار هنرمندانی از کشورهای دیگر در نمایشگاهی به نام «راه مکه، در نگارخانه «ایوان قصر، دوحه قطر به نمایش درآمده است، نمایشگاهی که محوریت آثارش، مکه است و تا شهر یورادامه دارد. خراسانی که آثارش تا به امروز در نمایشگاه‌های مختلفی در داخل و خارج از کشور در معرض دید قرار گرفته است، در حال ریزی برای برگزاری نمایشگاهی انفرادی برای سال آینده در قطر است. اودر گفت‌وگو با ما، درباره برپایی نمایشگاه در بیرون از مرزهای ایران و مشکلات و مزایای این کار توضیح داده است که در ادامه می‌خوانید.

● **نمایش آثار در دوحه**

خراسانی درباره حضورش در نمایشگاه «راه مکه، توضیح می‌دهد: حدود یک ماه پیش نمایشگاهی با موضوع آزاد در نگارخانه ایوان قصر دوحه با حضور هنرمندانی از کشورهای مختلف برگزار شد. باتوجه‌به اینکه نمایشگاه‌گردانی از ایران مسئول جمع‌آوری آثار بود، در آنجا حدود ۱۵۰ اثر از چند هنرمند ایرانی به نمایش گذاشته شد. من هم ۱۷ اثر نسبتا کوچک برای حضور در نمایشگاه ارائه کردم که همه آن‌ها به فروش رفت. بعد از آن برای نمایشگاهی با محوریت مکه که الان هم زمان با ماه ذی الحجه در حال برگزاری در نگارخانه ایوان قصر است. آثاری از هنرمندان ایرانی درخواست شد. اوپادآوری

می‌کند: کارهای من هم به لحاظ فرمی، جزو آثار مد نظر نمایشگاه بود و از آنجا که نوع نوشتارم، کوفی نوین و محوریت آثار نیز حول فرم‌های ماندالا و چرخش زائر به دور خانه خدا یا فرم‌های مرتبط با این موضوع بود، دو کارم انتخاب شد که الان در کنار آثاری از سه هنرمند ایرانی دیگر وهنرمندانی از کشورهای عربی، درنمایشگاه «راه‌مکه به‌نمایش درآمده است. این هنرمند که تجربه برپایی نمایشگاه در کشورهای مختلف را در کارنامه دارد، درباره استقبال از آثار نقاشی خط در این کشورها می‌گوید: نقاشی خط گونه‌ای از نقاشی در هنر معاصر است که در آن از نوشتار، حروف و اعدابه‌منزله عناصر بصری بهره‌رفته می‌شود. درواقع ما آثار نقاشی خط کمی داریم که متن محور باشند و این نوع آثار معمولا به لحاظ فرمی ارائه می‌شوند. آثار من هم بیشتر فرم محور است تا اینکه متنی در کار، اجرا شده باشد، به همین علت هم زبان بصری آن یک زبان فرامرزی و بین‌المللی است و مخاطبانی که در تمام دنیا اثر را می‌بینند، به مثابه یک اثر نقاشی به آن می‌نگرند، البته بی‌شک منوجه می‌شوند که از حروف در کار بهره‌رفته شده است. خراسانی بیان می‌کند: ازطرفی هنر شرقی و ایرانی، هنری شناخته‌شده با پیشینه خیلی کهن است به‌همین دلیل آثار هنری و نقاشی خط ما استقبال می‌شود، به‌طوری که من الان هم مشتریانی از سراسر نقاط دنیا دارم که ایرانی هستند. همچنین مشتریانی دارم که ملیت دیگری دارند و بافرم کار ارتباط برقرار می‌کنند.

اودر باره چالش‌های پیش روی هنرمندان در باره نمایشگاه‌های خارج از کشور

می‌گوید: یکی از چالش‌های مامسائل مادی و دریافت پول است، مثلا من باید آشنایی در آن کشور پیدا کنم که پول را به حسابش بریزند و او باید کسی را در ایران داشته باشد که پول را به من بدهد.

● **کمکی به اقتصاد هنر**

از خراسانی درباره تأثیر حضور هنرمندان در نمایشگاه‌های خارج از کشور بر اقتصاد هنر می‌پرسیم که این‌گونه پاسخ می‌دهد: بی‌شک حضور در نمایشگاه‌های خارجی و ارائه کارها در مجامع بین‌المللی، می‌تواند به اقتصاد هنر کمک کند، چون وقتی کار هنرمند در این نمایشگاه به‌نمایش درمی‌آید و در کنارش به فروش می‌رود، علاوه بر اینکه خود هنرمند نفع می‌برد، نمایشگاه‌گردان و مجموعه دارانی که برای آثار آن هنرمند سرمایه‌گذاری می‌کنند، هم از اتفاق نفع خواهند برد. اما بی‌شک این شرایط برای همه هنرمندان پیش نمی‌آید.

این هنرمند یا دوری می‌کند: ما در کشورها، بسترهای مناسبی برای هنرمند فراهم نمی‌کنیم تا بتواند عرض اندام کند و کارش را بفروشد. درحراجی‌هایهم فقط افسراد خاصی می‌توانند حضور پیدا کنند. درحالی که این کشور هنرمندان بسیاری دارد که جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های گمرومی نمی‌توانند جواب‌گوی نیاز آن‌ها و مخاطبانشان

سرگرمی یا محتواسازی؟

هنر، ظرفیت گسترده‌ای در سرگرم‌سازی کودکان و نوجوانان در اوقات فراغت دارد

محمدجواد استادی پژوهشگر مطالعات فرهنگی

و چارچوب‌های سرگرمی است. جوامع گوناگون در طول تاریخ همواره از ابزارهای هنری و بعدتر رسانه‌ای برای سرگرم‌ساختن جامعه بهره برده‌اند، به‌ویژه در زمینه هنر عمومی، یکی از کوشش‌ها سرگرم‌ساختن مخاطب بوده است، اگرچه این پدان معنی نیست که هنر به دنبال سرگرمی است، بلکه به‌این معنی است که هنر از ظرفیت سرگرم‌سازی خویش برای انجام رسالت‌ها و مأموریت‌های دیگر از جمله انتقال پیام و تأثیرگذاری بهره می‌برد. در میان هنرها، هنرهای جدید جامعه انسانی به‌ویژه هنرهای نمایشی از امکان سرگرم‌سازی بیشتری برخوردار هستند، به‌گونه‌ای که می‌توان بنیاد آن‌ها را بر سرگرم‌سازی تصور کرد، چنان که مارتین اسلین، از نامدارترین چهره‌های نظری ادبیات نمایشی، معتقد است که اگر هنرهای نمایشی نتوانند باعث سرگرم‌کردن مردم شوند، در تحقق برنامه‌های بعدی خویش چون تأثیرگذاری درون‌مایه‌ای و زمینه‌ای نیز ناموفق خواهند بود، پس اگر معتقد باشیم که یک اثر تلویزیونی، سینمایی و به‌طور کلی نمایشی به دلیل ماهیت ترکیبی خویش (بدین معنی که مجموعه‌ای

باشد. او با اشاره به ارزش بیشتر واحد پول برخی کشورها نسبت به ایران، درباره علاقه هنرمندان به برگزاری نمایشگاه در داخل یا خارج از کشور می‌گوید: خیلی از هنرمندان ترجیح می‌دهند آثارشان در خارج از کشور به نمایش درآید تا در داخل کشور، به‌طور مثال من الان در مشهد زندگی می‌کنم و دفتر کار دارم ولی یک درصد از مشتری‌انم مشهدی نیستند و بیشتر از تهران یا خارج از کشور آثار مرا خریداری می‌کنند. هنرمند نقاشی خط کشورمان ادامه می‌دهد: متأسفانه همشهریان ما پول به‌اثر هنری نمی‌دهند، پس من انگیزه‌ای ندارم که بخواهم کاری اینجا ارائه دهم یا حتی در مشهد نمایشگاه برگزار کنم.

خراسانی اظهار می‌کند: مائوتعمدان زیادی در شهرمان داریم که ترجیح می‌دهند به‌جای کار اصل، اثری چاپ‌شده بخرند. این افراد اتفاقاً گلتطبیعی و مصنف‌ای رامتوجه نمی‌شوند. حتی شاید حاضر باشند گل مصنوعی بخرند که هیچ زمان خراب نشود و احساس نمی‌کنند یسک‌گلدان طبیعی هرروز بانفس‌هایشان بزرگ می‌شود

هنرمند کشورمان تأکید می‌کند: این نمایشگاه‌هایی که در خارج از کشور برگزار می‌شود، نتیجه تلاش خود هنرمندان است. اودر باره نحوه برگزاری نمایشگاه در خارج از کشور می‌گوید: وقتی کسی می‌خواهد مثلاً در کشور قطر نمایشگاه برگزار کند، با یکی از نگارخانه‌های تهران ارتباط برقرار می‌کند تا گردانندگان نمایشگاه در ایران باشند و هنرمندانی را که فعال و مطرح هستند، انتخاب کنند. یعنی آن‌ها به‌سراغ هنرمندان می‌آیند.

خراسانی با تأکید بر اینکه مسئولان هیچ کاری برای صدور هنر انجام نداده‌اند، ادامه می‌دهد: خوشبختانه فضای مجازی، فرصتی را برای هنرمندان فراهم کرده است تا آثارشان در کل دنیا دیده شود و همین اتفاق برای ما غنیمت است.

است که مخاطب را سرگرم کند. آسیب دوم ر به‌ویژه آن گروه از رسانه‌هاست که بدون توجه به الزامات ساختار و فرایند خلق اثر هنری و سازوکار ارتباط با مخاطب، تنها به پیام توجه می‌کنند و ظرف آن را در نظر نمی‌گیرند. این گروه نیز معمولاً حتی در برقراری ارتباط اولیه با مخاطب، دچار مشکل می‌شوند. آنچه اهمیت دارد، برقراری پیوند میان ظرف و مظهر فاست. در حوزه سینما و تلویزیون یکی از مخاطبان مهم، کودکان و نوجوانان هستند که اتفاقاً اوقات فراغت بیشتری برخوردار هستند و بیشترین نیاز محتوایی و تربیتی را نیز دارند و در قاعده هرم تربیت جای می‌گیرند. باتوجه به دو آسیب اشاره شده، می‌توان گفت ما در زمینه آثار ویژه این گروه در هنرهای نمایشی دچار مشکل بنیادین هستیم. به‌گونه‌ای که نه هنرمند از مخاطب‌شناسی بایسته بهره برده است و نه سیاست‌گذار و برنامه ریز و کارگزار به اهمیت موضوع تسلط دارد. وضعیت تولیدات هنری امروز ما در سینما و تلویزیون، اثبات این ادعاست، به‌ویژه آنکه امروز این رسانه‌های تصویری و نمایشی از قالب‌های رسمی خارج و وارد فضای مجازی شده‌اند. بازنگری در سیاست‌های تولید آثار هنری، پرهیز از یک‌جانبه‌نگری، ایجاد توازن در مسئله سرگرمی و محتواسازی، مخاطب‌شناسی، شناسایی قالب‌های استاندارد برای فراوری مفاهیم تربیتی، به‌چارچوب‌های هنری و تدوین پیوست‌های حوزه صنایع فرهنگی در کنار تولیدات سینمایی و تلویزیونی، جزو گام‌های مهم ولی از یادرفته‌ای است که حوزه تربیت‌رادر کشور با آسیب مواجه خواهد کرد.

اخبار هنری مشهد

فیلم مشهدی؛ برنده جایزه بزرگ NAFF

فیلم «آفت عزیز» به‌عنوان تنها نماینده ایران، توانست جایزه ۱۵ میلیون وونی NAFF را کسب کند. «آفت عزیز» به‌نویسندگی امیرمسعود سهیلی و حسام سامری زاده و تهیه‌کنندگی کمیل وجویان سهیلی در بیست و ششمین جشنواره فیلم‌های فانتزی بوچئون پذیرفته شد. جشنواره بین‌المللی فیلم‌های فانتزی بوچئون (بیفان) از سال ۱۹۹۷ تأسیس شد و اکنون پس از سه دهه به‌نماد شهر بوچئون تبدیل شده است.

نمایش مردمی «بدون قرار قبلی» در مشهد

اکران مردمی فیلم سینمایی «بدون قرار قبلی، پنجشنبه ۲۳ تیر، در سینماهای مشهد برگزار می‌شود. این اکران مردمی با حضور محمد معتمدی، خواننده و بهروز شعبی، کارگردان اثر، در پردیس‌های سینمایی هویزه، پارک بازار، ویلاژ تور یست و برفی برگزار خواهد شد. «بدون قرار قبلی» ساعت ۱۷ در پردیس سینمایی هویزه، ساعت ۱۹ در پردیس سینمایی پارک بازار، ساعت ۲۱ در پردیس سینمایی ویلاژ تور یست و ساعت ۲۲:۳۰ در سینما برفی اکران خواهد شد.

«موج ششم» فیلم‌ساز مشهدی در تور نتو

فیلم کوتاه «موج ششم» به‌کارگردانی سعیدولی زاده، فیلم‌ساز مشهدی که به پنجمین جشنواره فیلم مولتی کالچرال تورنتو راه یافت، تنها فیلم ایرانی روز افتتاحیه این رویداد مهم سینمایی است. موضوع این فیلم که در مشهد با هنرنمایی حجت باغانی جلوی دوربین رفته است، معیشت هنرمندان در دوران کروناست. رضا اخلاقی راد، مبین عطاری، محبوبه راد، مهسا اکبرپور، محبوبه سلطانی و مژگان علیپور به‌عنوان صدایپیشه در این اثر سینمایی حضور دارند. فیلم‌های «سه سال و سه ماه و دو روز»، «آنجا که خانه‌ام نیست»، «پدر»، «خاموشی»، «سبب آدم» و «آخر جاده» از دیگر آثار این فیلم‌ساز مشهدی است.

حضور «زو» از مشهد

در جشنواره فیلم‌های ورزشی ایران

فیلم «زو»، کاری از حوزه هنری انقلاب اسلامی خراسان رضوی، به بخش مسابقه سیزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های ورزشی ایران راه یافت. در این فیلم به‌نویسندگی و کارگردانی محمدصادق رضائی مقدم و تهیه‌کنندگی مجتبی احسانی و هاشم سعودی، هنرمندانی چون سیدمهدی حسینی، علیرضا اکبری، محمود کمالی فرد، امین غفاری، مهران راج، امیرحسین گنجوی، محمدپونیس احمدی، هادی صادقی، مهدی هراتی، حسن لکزایی، جواد سعادت فر، حمیدرضا زاده، مرتضی حیدری و علیرضا عبدالحی به ایفای نقش می‌پردازند. در این رویداد، بیش از ۱۵۰۰ اثر از ایران و ۶۸ کشور در بخش‌های مختلف سیزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های ورزشی ایران ثبت‌نام کرده‌اند که در این دوره، بیشترین فیلم به ترتیب از ایران، آمریکا، هند، ایتالیا، ترکیه، برزیل، انگلیس، فرانسه، اسپانیا، روسیه، مکزیک، آرژانتین، چین و مصر به جشنواره فرستاده شده است.

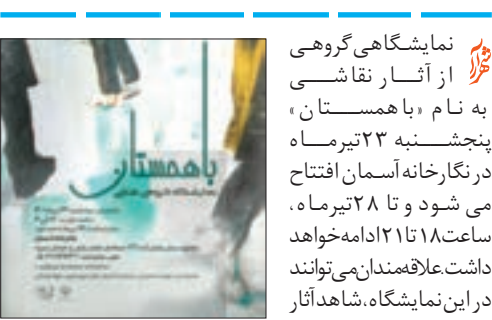
انتشار فراخوان نقاشی دیواری در مشهد

فراخوان طراحی نقاشی دیواری ویژه مناطق سیزده‌گانه مشهد با هدف رزبازسازی شهر، منتشر شد. مهلت ارسال آثار فراخوان نقاشی دیواری مناطق تا ۶ مرداد است.

علاقه‌مندان می‌توانند برای دریافت محتوای فراخوان، ثبت‌نام و ارسال اثر به سایت art.mashhad.ir مراجه‌کنند.

برگزاری «باهمستان» در «آسمان»

نمایشگاهی گروهی از آثار نقاشی به نام «باهمستان» پنجشنبه ۲۳ تیرماه در نگارخانه آسمان افتتاح می‌شود و تا ۲۸ تیرماه، ساعت ۱۸ تا ۱۲ ادامه خواهد داشت علاقه‌مندان می‌توانند در این نمایشگاه، شاهد آثار مهدیه حسینی، شکیبیا گلدوز، زهرا غیور رمزی و مهلا روحانی باشند.

شهر

SHAHRAHNEWS.IR
۵شنبه
۲۳ تیر ۱۴۰۴
شماره ۳۷۷

۱۵
فرهنگ و هنر